

Khi xã hội phát triển, công nghệ thông tin trở thành nhu cầu cần thiết đối với con người, đặc biệt là sự phát triển của các trang mạng xã hội (MXH). Sự bùng nổ của các trang MXH đang là vấn đề thời sự quan trọng của cả nước nói chung và thành phố Cần Thơ nói riêng, nó đã và đang trở thành một phần không thể thiếu trong cuộc sống của giới trẻ. Vì vậy, việc điều tra dư luận xã hội nhằm đưa ra những đánh giá, nhận định trên cơ sở khoa học xung quanh việc sử dụng MXH trong học sinh và sinh viên trên địa bàn thành phố Cần Thơ là vấn đề hết sức cần thiết.

Việc **SỬ DỤNG MẠNG XÃ HỘI** **TRONG HỌC SINH VÀ SINH VIÊN** **TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ CẦN THƠ**

TS Ths. NGUYỄN MINH KHOẮC¹
TS TRẦN QUỐC TRUNG²

I. Đặt vấn đề

Cần Thơ là một thành phố trẻ nằm ở trung tâm của đồng bằng sông Cửu Long, có vai trò quan trọng về kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh và là động lực phát triển của vùng. Trong thời gian qua, ở TP. Cần Thơ "hoạt động khoa học công nghệ có nhiều tiến bộ,..., tiềm lực khoa học và công nghệ được nâng lên, từng bước phát huy vai trò trung tâm của vùng về khoa học và công nghệ"¹. Cùng với sự quan tâm phát triển hạ tầng khoa học công nghệ của thành phố, những năm gần đây, các mạng xã hội (MXH) phát triển mạnh và thu hút một lượng lớn người sử dụng, chủ yếu là thanh thiếu niên và học sinh, sinh viên (HS, SV). Mạng xã hội tạo ra một hệ thống kết nối các thành viên cùng sở thích với nhiều mục đích khác nhau, không phân biệt không gian và thời gian với những tính năng như kết bạn, chat, e-mail, phim ảnh, voice chat dựa trên nền Internet phục vụ đắc lực cho các hoạt động giải trí, học tập, giao lưu,... của nhiều tầng lớp người dân trong xã hội. Tuy nhiên, bên cạnh những tiện ích vốn có của nó thì việc không thể kiểm soát thông tin hoặc đưa theo trào lưu vô cảm, đang biến MXH trở thành những cái bẫy nguy hiểm cho người sử dụng, nhất là các em thanh thiếu niên, học sinh và sinh viên. Cùng với việc lợi dụng tốc độ lan truyền thông tin rộng rãi, các thế lực thù địch, phản động đã tuyên truyền, kích động, xuyên tạc sự thật để chống phá Đảng và Nhà nước ta nhằm mục đích làm giảm lòng tin của nhân dân, lôi kéo sự tham gia, ủng hộ, đặc biệt là giới trẻ, học sinh và sinh viên.

Để tìm hiểu về nhu cầu sử dụng mạng xã hội trong học sinh, sinh viên tại một số điểm trường trên địa bàn TP. Cần Thơ, Ban Tuyên giáo Thành ủy Cần Thơ đã tiến hành phương pháp điều tra bằng bảng hỏi gồm 14 câu đối với 1.300 học sinh và sinh viên². Trong đó:

¹ Học viện Chính trị khu vực IV

² Công ty CP In tổng hợp Cần Thơ

NGHIÊN CỨU KH&CN

- 400 học sinh từ lớp 10 đến lớp 12 (42 học sinh lớp 10, 93 học sinh lớp 11, 265 học sinh lớp 12) ở 4 trường THPT trên địa bàn thành phố: Châu Văn Liêm, Lý Tự Trọng, Nguyễn Việt Hồng, Phan Ngọc Hiến (mỗi trường 100 học sinh).

- 900 sinh viên từ năm thứ nhất tới năm thứ 6 hiện đang học tại 6 trường bao gồm: Cao đẳng Cần Thơ, Cao đẳng Kinh tế - Kỹ thuật Cần Thơ, Cao đẳng Y tế Cần Thơ (mỗi trường 100 sinh viên); Đại học Cần Thơ, Đại học Kỹ thuật - Công nghệ Cần Thơ, Đại học Y dược Cần Thơ (mỗi trường 200 sinh viên).

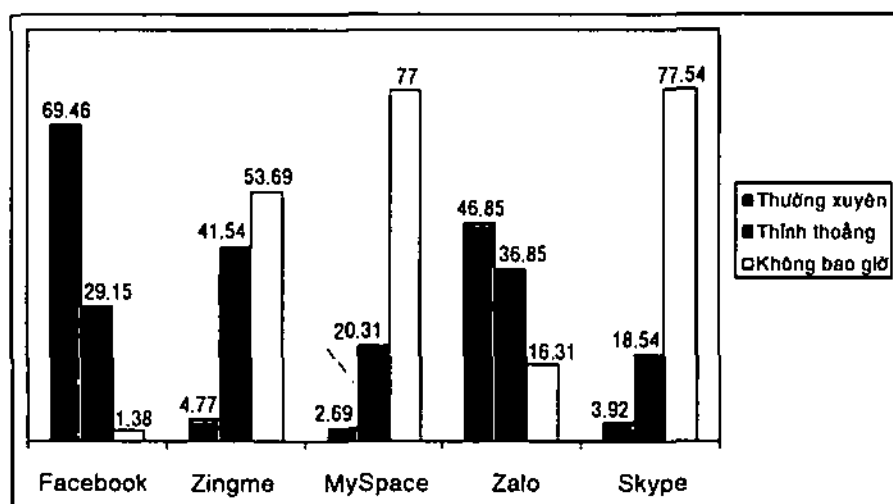
- Trong 1.300 học sinh, sinh viên (HS, SV) tham gia có 635 nam (chiếm tỷ lệ 48,85%); 665 nữ (chiếm tỷ lệ 51,15%). Có 700 HS, SV xuất thân từ thành phố (chiếm tỷ lệ 53,85%) và 600 HS, SV từ nông thôn (chiếm tỷ lệ 46,15%).

II. Kết quả điều tra

1. Thực trạng sử dụng MXH của HS, SV

Kết quả điều tra mức độ sử dụng MXH trong HS, SV bằng câu hỏi *Bạn có sử dụng MXH không?* cho thấy, trong tổng số 1.300 HS, SV được khảo sát, có đến 1.297 HS, SV (chiếm 99,77%) có sử dụng MXH. Trong đó 953 HS, SV (73,31%) sử dụng thường xuyên, 153 HS, SV (11,77%) thỉnh thoảng sử dụng, 191 HS, SV (14,69%) sử dụng khi cần thiết, còn lại 03 HS, SV được hỏi (0,23%) là không sử dụng. Như vậy, việc sử dụng MXH trong HS, SV hiện nay là phổ biến.

Vậy trang *MXH* nào được HS, SV của thành phố Cần Thơ sử dụng nhiều nhất?

Biểu đồ 1. Các MXH được HS, SV thường sử dụng

Biểu đồ 1 cho thấy Facebook hiện đang là MXH được HS, SV thường xuyên sử dụng nhất với 903 HS, SV được hỏi - chiếm 69,46%. Không chỉ được ưa dùng ở Việt Nam mà trên toàn thế giới, Facebook đang được xếp thứ nhất trong số 11 MXH lớn^[3]. Do Facebook có tính tương tác cao, kho lưu trữ ứng dụng lớn, đa ngôn ngữ và phát triển sớm trên mạng di động nên mức độ sử dụng của Facebook đối với SV là rất cao.

Xếp ở vị trí thứ hai trong nghiên cứu này là Zalo với 609 đối tượng thường xuyên sử dụng - chiếm 46,85% HS, SV sử dụng. Với đặc điểm là tính bảo mật cao, đa dụng, tính năng chat nhóm và video call trong Zalo cho phép người dùng tương tác với nhiều đối tượng trong group, rất thuận lợi cho việc học tập, giải trí theo nhóm...

Bên cạnh đó, có 166 ý kiến được hỏi (12,77%) có sử dụng thêm một số MXH khác như: Instagram, line, twitter, Google, gmail, viber, line, kakaotalk, messenger, mocha, snow, quora, tango, wechat, youtube, facetime, zalada, nhaccuatui, ola...

NGHIÊN CỨU KH&CN

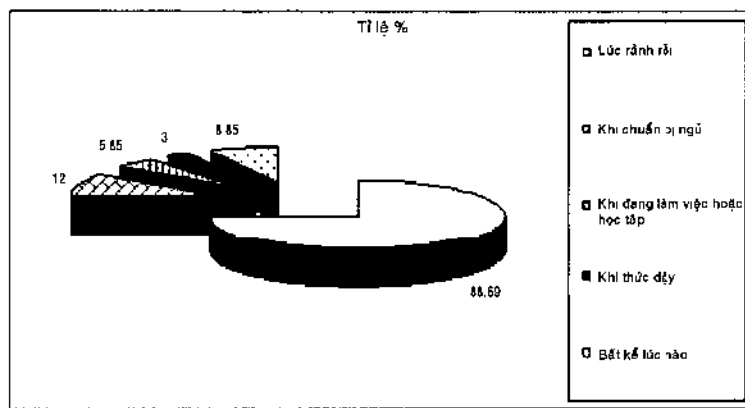
Nghiên cứu cũng đề cập đến khía cạnh **thời gian HS, SV dành ra mỗi ngày để truy cập MXH**. Kết quả thu được như sau:

Kết quả về thời gian sử dụng MXH trong ngày của HS, SV được trình bày ở biểu đồ 2 cho thấy, tỉ lệ HS, SV thường sử dụng MXH từ 3 giờ/ngày là cao nhất (chiếm 23,7%). Đáng lưu ý là: có 258 HS, SV được hỏi (19,85%) cho biết họ thường bỏ ra trên 5 giờ/ngày để vào MXH.

Về số ngày/tuần tham gia MXH, có 1.070 ý kiến (82,31%) cho biết họ tham gia MXH 7 ngày/tuần trong khi số tham gia MXH từ 1-2 ngày/tuần chỉ có 09 ý kiến (0,69%). Lượng thời gian/ngày và số ngày/tuần như thế này là đáng báo động, được coi là một trong những dấu hiệu cho thấy nguy cơ nghiện MXH trong HS, SV ở thành phố Cần Thơ.

Với thời gian tham gia MXH liên tục như trên thì việc tìm hiểu mục đích từ đó có những định hướng phù hợp đối với HS, SV là hết sức cần thiết. Do đó, nhóm nghiên cứu đã đưa ra câu hỏi **Bạn thường sử dụng mạng xã hội vào những việc gì là chính?** Kết quả: 652 người được hỏi (50,15%) không có ý kiến trả lời. Còn lại 648 người (49,85%) trả lời họ dùng MXH để phục vụ các nhu cầu như: trao đổi công việc, bán hàng qua MXH, cập nhật tin tức mới, chat, nói chuyện với bạn bè, chia sẻ kinh nghiệm, đăng tải cảm xúc cá nhân, giải trí, giao lưu trò chuyện, chơi game, đọc báo, gọi điện thoại miễn phí, nghe nhạc, xem thời tiết, trao đổi, tìm tài liệu, nghiên cứu nội dung các bài học trước khi lên lớp. Xem thông tin, nội dung có liên quan đến các ngành, lĩnh vực thuộc chuyên môn học tập;...

Trả lời câu hỏi **Bạn thường tham gia mạng xã hội vào các thời gian nào trong ngày?**

Biểu đồ 3. Khung thời gian khi tham gia MXH

Kết quả có 1.153 người được hỏi (88,69%) cho biết thường tham MXH vào lúc rảnh rỗi vì khi đó có thời gian để vào MXH giải trí, xem những thông tin cần thiết, các nội dung có liên quan đến việc học tập và công việc. Hoặc để mua, bán hàng online; 156 ý kiến (12%) cho biết thường tham gia MXH khi chuẩn bị ngủ; 115 ý kiến (8,85%) tham gia MXH bất kể khi nào; 76 ý kiến (5,85%) tham gia MXH khi đang làm việc hoặc học tập; còn lại 39 ý kiến (3%) tham gia MXH khi thức dậy.

Để tìm hiểu nhu cầu của HS, SV

thành phố Cần Thơ đối với MXH, cũng như cách thức sử dụng MXH đạt hiệu quả cao nhất. Nghiên cứu đặt ra câu hỏi **Theo bạn để sử dụng MXH đạt kết quả tích cực trong học tập cũng như đáp ứng nhu cầu giải trí thì như thế nào?**

Trong số 1.300 người được hỏi có 707 người (54,38%) không có ý kiến, còn lại 593 người (45,62%) cho rằng để sử dụng MXH có hiệu quả, cần phải biết kiểm soát, điều chỉnh, có kế hoạch, thời gian cụ thể cho việc học và việc giải trí; sử dụng khi cần thiết hoặc khi cập nhật thông tin, tìm tài liệu, tham khảo công việc chuyên môn. Tham gia các trang có liên quan đến nội dung học tập sẽ làm giảm

áp lực, không mất nhiều thời gian nhưng lại có được những thông tin cần thiết, đầy đủ và kịp thời. Biết lựa chọn, tiếp thu thông tin một cách có chọn lọc trên những trang mạng chính thống và phải xác định MXH chỉ là công cụ hỗ trợ chứ không nên lạm dụng quá nhiều thời gian. Nguyên nhân vì nếu sử dụng MXH không có kế hoạch cụ thể sẽ dễ dẫn đến tình trạng lạm dụng và lơ là làm việc học tập do những trò chơi, chương trình giải trí trên mạng. MXH giúp cho HS, SV tiếp thu, nâng cao được tầm hiểu biết, tri thức, kiến thức cũng như tìm hiểu được thực tế để bổ sung cho các kiến thức trên ghế nhà trường. Thông qua MXH liên kết hợp tác với nhau thành các nhóm người có cùng sở thích, cùng sự quan tâm, cùng ý nguyện có thể gặp gỡ, trao đổi và thực hiện những hành động có ý nghĩa tích cực như tổ chức các hoạt động thiện nguyện, học nhóm, chia sẻ thông tin chuyên ngành, hỗ trợ nhau nâng cao hiệu quả học tập, chia sẻ kiến thức và tài liệu có liên quan đến ngành đang theo học.

Với câu hỏi *Có người nói: Sử dụng MXH nhiều cũng sẽ bị nghiện. Bạn nghĩ sao về nhận định trên?*

Có 784 ý kiến (60,31%) có ý kiến thống nhất với nhận định. Còn lại 516 phiếu (39,69%) không có ý kiến về vấn đề này. Ngoài đa số ý kiến đồng tình với nhận định của câu hỏi, cũng có nhiều ý kiến khác nhau chung quanh về nhận định trên, cụ thể như biết sử dụng MXH đúng cách, phù hợp, đáp ứng yêu cầu cũng như tùy vào ý thức của từng cá nhân, biết vận dụng những lợi ích của MXH khi cần thiết như: tìm tài liệu học tập, trao đổi công việc, chat, nói chuyện cùng người thân, bạn bè,... thì sẽ không nghiện mà còn đem lại hiệu quả thiết thực hơn. Khi sử dụng MXH không có mục đích và sử dụng không đúng cách sẽ dẫn trở thành thói quen và lạm dụng, không kiểm soát được thời gian và ảnh hưởng đến chất lượng công việc cũng như việc học tập.

Tìm hiểu *Cảm giác của bạn sau mỗi lần tham gia MXH như thế nào?* Có 241 ý kiến (18,54%) cho rằng cảm thấy thoải mái, sảng khoái; 1.009 ý kiến (77,62%) cảm thấy bình thường; 50 ý kiến (3,85%) cảm thấy mệt mỏi, căng thẳng, số ý kiến này tập trung vào một số HS, SV làm thêm công việc bán hàng qua mạng, một số công việc khác có liên quan đến MXH.

Khi được hỏi *Mạng xã hội đáp ứng nhu cầu nào của bạn?* Kết quả thống kê cho thấy phần lớn ý kiến (1.029 - chiếm 79,15%) được hỏi cho rằng MXH đáp ứng được nhu cầu chat, gửi tin nhắn; tiếp theo là cập nhật tin tức xã hội (910 ý kiến - chiếm tỷ lệ 70%). Bên cạnh đó, có 1.023 ý kiến được hỏi (78,69%) cho rằng MXH không đáp ứng được nhu cầu chat sex, chụp hình nude; 582 ý kiến (44,77%) cho rằng MXH không đáp ứng được nhu cầu tự sướng, tự làm nổi bật bản thân của HS, SV. Điều này cho thấy những tiện ích phục vụ cho giải trí lành mạnh, phục vụ công việc được MXH cung cấp rất tốt, các nhu cầu không lành mạnh được MXH cung cấp tiện ích rất hạn chế. Và trung bình khoảng 50% ý kiến cho rằng MXH đáp ứng được 1 phần nhu cầu của mình. Ngoài ra, có 24 phiếu được hỏi có ý kiến khác cho rằng MXH còn cung cấp thêm các tiện ích như: Cập nhật thông tin lớp học và bạn bè từ những trang của nhóm, lớp; Học hỏi những kiến thức mới; tìm tài liệu học tập; xem thông tin, chương trình, nội dung lịch học; Liên lạc với người thân, nói chuyện với bạn bè; Mua, bán hàng hóa qua mạng; Tìm hiểu thông tin khi cần thiết.

2. Ý thức bảo mật thông tin cá nhân khi tham gia MXH của HS, SV

Khi được hỏi về *Bảo mật thông tin cá nhân trên MXH*. Có 628 HS, SV trả lời (48,31%) không có ý kiến, còn lại 672 HS, SV (51,69%) có ý kiến cho rằng tính bảo mật thông tin không cao, không an toàn, những thông tin cá nhân dễ bị mất, lộ thông tin; những hacker có thể ăn cắp thông tin, từ đó làm những điều trái lương tâm, trái pháp luật. Do kiến thức của người sử dụng MXH còn hạn chế nên dễ dàng bị hacker nick hoặc bị đánh cắp để lừa đảo (lài sắn, tình cảm) của người thân, bạn bè và làm mất uy tín cá nhân. Ngoài ra, một số ít cho rằng tính bảo mật tương đối tốt, tuy nhiên khả năng bị xâm nhập, đánh cắp thông tin vẫn thường xuyên xảy ra.

Bảo mật thông tin trên MXH được hiểu là một cá nhân có những thông tin quan trọng mà người khác không thể biết, thông tin đó có thể là những thông tin cá nhân như tên, địa chỉ liên lạc, chứng minh thư hoặc những thông tin khác nếu cá nhân cho đó là những thông tin riêng tư.

Bảo mật thông tin trên MXH thường gắn liền với sự riêng tư của cá nhân và nó rất khác nhau giữa cá nhân này với cá nhân khác. Những thông tin riêng tư này được giới hạn trong những cách thức, kỹ thuật bảo mật của cá nhân⁽⁴⁾. Khi được hỏi *Bạn cảm thấy như thế nào khi những thông tin của bạn sẽ được chia sẻ khi tham gia MXH?* Theo thống kê có 485 HS, SV được hỏi (37,31%) cảm thấy tức giận; 579 HS, SV (44,54%) cảm thấy bình thường; 142 HS, SV (10,92%) cho rằng đó là việc đương nhiên; còn lại 94 ý kiến (7,23%) không cảm thấy gì.

Kết quả này cho thấy HS, SV Cần Thơ trong nghiên cứu này còn khá chủ quan khi chia sẻ các thông tin của mình trên mạng. Đây chính là nguy cơ của sự bất nạt, lừa gạt, quấy rối tình dục, v.v. trên MXH.

Thực tế là, khi một người chia sẻ hoặc bị chia sẻ thông tin cá nhân lên MXH thì cũng có nghĩa các thông tin đó được chia sẻ với mọi người trên thế giới. Những thông tin riêng tư và nhạy cảm sẽ có nguy cơ trở thành những phiền phức sau này. Vì vậy, bảo mật thông tin là thực sự cần thiết đối với HS, SV sử dụng MXH.

Khi được hỏi *theo bạn những loại thông tin nào không nên phổ trương/ đăng tải trên MXH?* 240 người được hỏi (18,46%) không có ý kiến, còn lại 1.060 người (81,54%) cho rằng không nên phổ trương/dăng tải trên MXH những thông tin như các hoạt động liên quan đến chính trị, tôn giáo. Đăng tải những nội dung, bài viết có tính chất phản động, nói sai sự thật, xuyên tạc về Đảng, Nhà nước và Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng như các sự kiện có ý nghĩa lịch sử của dân tộc ta; Thông tin cá nhân, gia đình, cơ quan, công việc, tiền bạc, tình cảm...; Những thông tin không đúng sự thật, gây hoang mang làm mất an ninh trật tự, an toàn xã hội; Hình ảnh cá nhân, ảnh nude, hình ảnh phản cảm, những nội dung không đúng thuần phong mỹ tục; nội dung bình phẩm, phê phán người khác bằng từ ngữ thô tục, suy nghĩ lệch lạc, dẫn đến các hành vi sống ảo, tự ngược đãi bản thân, khoe thân trên mạng...

Nguyên nhân là do việc truyền tải không đúng, sai nội dung, sự việc sẽ làm ảnh hưởng tư tưởng, tâm lý của mọi người xem, gây hoang mang, bất an trong dư luận. Dễ bị người khác sao chép, lợi dụng để làm việc vi phạm pháp luật hoặc những hành vi xấu khác, làm ảnh hưởng đến cá nhân, gia đình, người thân, bạn bè, xã hội. Việc tùy tiện kết nối vào các mạng WiFi công cộng, nhất là khi đăng nhập vào tài khoản MXH hoặc ngân hàng trực tuyến, thanh toán online sẽ bị rò rỉ thông tin cá nhân.

Như vậy, có thể thấy, HS, SV trong nghiên cứu này dường như thận trọng với những chia sẻ thể hiện quan điểm, niềm tin cá nhân nhiều hơn là những chia sẻ liên quan đến các hoạt động thường nhật của mình.

3. Ý thức về chính trị khi tham gia MXH của HS, SV

Với câu hỏi *Bạn đã từng tham gia chia sẻ, đăng bài về những bức xúc xã hội nào chưa?* Có 809 ý kiến được hỏi (62,23%) trả lời bản thân chưa từng tham gia chia sẻ, đăng bài về những bức xúc xã hội. Còn lại 491 ý kiến (37,77%) chia sẻ đã từng ít nhất 1 lần tham gia chia sẻ, đăng bài về những bức xúc xã hội. Điều này cho thấy mức độ quan tâm về các vấn đề chính trị-xã hội của HS, SV thành phố Cần Thơ là không hề thấp. Điều này đòi hỏi các cơ quan quản lý Nhà nước cũng như Nhà trường cần có biện pháp tuyên truyền, định hướng cho HS, SV hiểu rõ về bản chất của những bức xúc xã hội, tránh tình trạng HS, SV bị các đối tượng xấu lợi dụng dẫn đến vi phạm pháp luật.

Để tìm hiểu rõ hơn vấn đề này nhóm nghiên cứu đã đặt ra câu hỏi *Bạn có biết về những cái tên trên MXH sau đây như Việt Tân, Việt Nam Dân chủ Lâm thời, Cờ 3 sọc,... không?* Kết quả có 144 ý kiến (11,08%) biết đến Việt Tân, 102 ý kiến (7,85%) biết đến Cờ 3 sọc, 101 ý kiến (7,77%) biết đến Việt Nam Dân chủ Lâm thời, 53 ý kiến (4,08%) biết đến Nguyễn Đình Thục, Nguyễn Hữu Nam; 34 ý kiến (2,62%) biết đến Đình, Nghĩa, Hòa Lan. Điều này cho thấy phần lớn HS, SV không quan tâm đến các Website cũng như các đối tượng có hành vi tuyên truyền, chống phá Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, những luận điệu tuyên truyền, xuyên tạc của các đối tượng này đã không nhận được sự quan tâm, đồng tình của thế hệ chủ nhân tương lai của đất nước.

III. Kết luận

Trong điều kiện xã hội hiện nay, trước sự phát triển vượt bậc của công nghệ thông tin và tác động to lớn của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, nên việc HS, SV vốn là những người trẻ tuổi, năng động sử dụng MXH là điều tất yếu. Từ thực tế xã hội, chúng ta không thể phủ nhận những lợi ích của MXH khi giúp cho người sử dụng tăng cường các mối quan hệ, tăng cường tri thức hiểu biết, cung cấp nguồn giải trí... Mặc dù vậy, với những kết quả trình bày ở trên, chúng tôi cho rằng cần có sự định hướng cho HS, SV trong việc sử dụng MXH liên quan đến thời gian, mục đích sử dụng, cũng như những cách thức bảo vệ bản thân khi tham gia vào cộng đồng mạng. Việc HS, SV (trong nghiên cứu này) đã sử dụng MXH cho những mối tương tác xã hội và giải trí cá nhân với thời gian quá dài phần nào cho thấy hiện nay có xu hướng HS, SV chú trọng đến việc duy trì các mối quan hệ của bản thân thông qua MXH hơn là bằng con đường giao tiếp trực tiếp ngoài đời thực. Chưa kể việc tham gia MXH của các em thiếu sự định hướng và quản lý từ phía người lớn, do đó rất dễ xảy ra những sự việc đáng tiếc do sự thiếu hiểu biết của các em.

Để việc sử dụng MXH của HS, SV trên địa bàn TP. Cần Thơ đạt hiệu quả cao hơn trong thời gian tới các cấp các ngành cần tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục giúp HS, SV sử dụng Internet và MXH lành mạnh, phù hợp. Ngành giáo dục của các cấp học, bậc học và các tổ chức Đoàn thể, Hội viên trong nhà trường quan tâm giúp HS, SV có nhận định đúng cũng như biết chọn lọc thông tin khi tham gia MXH; đặc biệt là trên các trang Facebook, Zalo để kịp thời nhắc nhở, chấn chỉnh khi HS, SV có những biểu hiện lệch lạc, gây tác hại xấu đến môi trường giáo dục và xã hội. Để phát huy mặt tích cực của MXH, Nhà trường cần phối hợp với các cơ quan chức năng tổ chức các buổi tư vấn, trao đổi, cung cấp cho học sinh những thông tin pháp lý và thực tế để cảnh báo, giúp các em sử dụng MXH theo hướng có lợi nhất. Đồng thời, tăng cường nhiều giờ, tiết học kỹ năng và định hướng giúp cho HS, SV chọn lọc thông tin hữu ích, tránh để xảy ra tình trạng lạm dụng MXH làm ảnh hưởng đến chất lượng cuộc sống và kết quả học tập. Ngoài ra, gia đình cũng đóng vai trò rất quan trọng trong vấn đề định hướng, giáo dục cho giới trẻ; đặc biệt, đối với trẻ vị thành niên, khi nhân cách của các em chưa được định hình hoàn thiện thì các nội dung thông tin xấu trên MXH rất dễ ảnh hưởng tới suy nghĩ, cách ứng xử và hành động của các em. Vì vậy, các bậc phụ huynh cần quan tâm theo dõi thời gian, tâm tư, tình cảm cũng như thẳng thắn chia sẻ để các em sử dụng MXH một cách hữu ích. Trong đó, điều quan trọng nhất là giúp cho các em có ý thức sử dụng và khai thác MXH hiệu quả, lành mạnh, thiết thực để đáp ứng tốt cho nhu cầu học tập, làm việc của bản thân.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- (1) Đảng bộ thành phố Cần Thơ (2015), Văn kiện ĐH đại biểu Đảng bộ thành phố Cần Thơ lần thứ XIII, nhiệm kỳ 2015-2020, Công ty Cổ phần In tổng hợp Cần Thơ, trang 14.
- (2) Ban Tuyên giáo Thành ủy Cần Thơ, Báo cáo số 243-BC/BTGTU ngày 20/12/2017 về kết quả điều tra dư luận xã hội về đánh giá chung quanh việc sử dụng mạng xã hội, Internet trong học sinh và sinh viên.
- (3) <http://kenh14.vn/2-tek/11-website-khung-nhat-the-gioi-20130207114344885.chn>, 11 website “khủng” nhất thế giới, truy cập ngày 07/02/2013.
- (4) Trần Thị Minh Đức, Bùi Thị Hồng Thái (2014), Sử dụng mạng xã hội trong sinh viên Việt Nam, Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam, số 8(81)-2014.